

Joroisten kunnan toimet Ukrainan kriisin johdosta

KH 14.03.2022 § 48

Valmistelija

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen, p. 040 661 6885

Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2. on aiheuttanut Eurooppaan humanitaarisen kriisin. Hyökkäyksen seurauksena Ukrainasta on poistunut muualle Eurooppaan jo ainakin 1,7 miljoonaa ihmistä. Määrän odotetaan kasvavan merkittävästi lähiviikkoina.

Joroisissa on ollut paljon ukrainalaisia työntekijöitä. Osa heistä on työskennellyt Joroisissa myös kriisin aikana, mutta suurin osa on kausityöntekijöitä.

Euroopan komissio suositteli EU:n neuvostolle tilapäisen suojelun direktiivin aktivoimista. EU:n neuvoston päätös tilapäisen suojelun direktiivin käyttöönotosta tuli voimaan 4.3.

Suomen valtioneuvosto päätti 7.3. määrittää EU:n neuvoston suosituksen mukaan tilapäisen suojelun kohderyhmän. Valtioneuvosto päätti, että Suomessa suojelua annetaan EU-tason päätöstä laajemmalle Ukrainasta paenneiden joukolle. Tiedote asiasta löytyy <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/valtioneuvosto-paatti-ukrainasta-paenneiden-tilapaisen-suojelun-kohderyhmasta>

Joroisten kuntaan on oltu yhteydessä useiden eri tahojen toimesta ukrainalaisten hädänalaisten vastaanottamiseksi. Kunta valmisteli kaksi kalustettua asuntoa majoitusta varten siten, että ne olisivat olleet käytettävissä jo sunnuntaina 6.3. Tämän lisäksi varattuna oli yksityishenkilön kalustettu asunto. Kuntaliitto välitti maahanmuuttoviraston ennakkokyselyn hätämajoituksen kartoittamiseksi. Kunta vastasi kyselyyn niin, että se voisi majoittaa välittömästi 24 henkilöä ja että se valmistelee vielä kahta asuntoa em. käyttötarkoitusta varten. Tämän lisäksi on tullut tietoon vielä ainakin kaksi yksityishenkilön asuntoa, joita on tarjottu hätämajoitusta varten. Majoitustarvetta varten kunta vuokraa kalustetut asunnot As Oy Honkauralta.

Kuntaan on oltu myös yhteydessä varhaiskasvatus- ja kouluikäisten ukrainalaisten osalta. Tällä hetkellä on tiedossa, että heitä on kunnassa 14.3. alkavalla viikolla n. 10. Sivistystoimi valmistautuu ottamaan lapset vastaan heti hiihtoloman jälkeisellä viikolla. On todennäköistä, että määrä kasvaa päivittäin.

Sekä ukrainalaisia majoittavat tahot, että kunta odottavat tarkempia ohjeita tilapäisen suojelun direktiivin vaikutuksista maahanmuuttovirastolta. Lähtökohtaisesti on tiedossa, että direktiivin alaisilla henkilöillä on käytettävissä kunnan palvelut samaan tapaan kuin turvapaikan saaneilla.

Kuntaan on perustettu kustannuspaikka, johon kirjataan kaikki Ukrainan kriisistä aiheutuvat kustannukset. Pakolaislain perusteella valtio korvaa turvapaikanhakijoiden asioihin liittyvä kustannuksia takautuvasti. On kuitenkin tiedossa, että kaikkia jo aiheutuneita tai tulevaisuudessa aiheutuvia kustannuksia ei korvata.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee asian tiedoksi ja toteaa, että Joroisten kunta osallistuu ukrainalaisten avustamiseen myös taloudellisesti. Resurssi käytetään Joroisiin tulevien ukrainalaisten auttamiseksi mm. majoitusta sekä välttämättömiä tarvikkeita hankkien. Tarkempaa kustannusta ei ole vielä tiedossa, eikä siitä voi vielä tehdä arviota.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

KH 02.05.2022 § 74
55/00.01.04.02/2022

Valmistelija Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen, p. 040 661 6885

Joroisten kunta on toiminut aktiivisesti Ukrainasta tulleiden kansainvälistä suojelua tarvitsevien edunvalvojana aina 14.3. alkavasta viikosta lähtien. Suurin osa Joroisiin tulleista ukrainalaisista tuli maaliskuun lopun aikana. Kunnanjohtaja on ollut asioiden sujuvoittamiseksi yhteydessä maahanmuuttovirastoon, vastaanottokeskukseen, kollegoihin, sisäministeriöön sekä sisäministeriin. Alkuvaikeuksien jälkeen monen asian järjestäminen on saatu alkua helpommaksi.

Vastaanottokeskuksen tilaston mukaan Joroisissa on 48 henkilöä, jotka ovat vastaanottokeskuksessa kirjoilla. Tämän lisäksi kunnassa on jonkin verran ukrainalaisia, jotka eivät ole kirjautuneet vastaanottokeskuksen palveluihin. Maahanmuuttovirasto on kunnille järjestetyssä Teams-tilaisuudessa 28.4. kertonut, että se korvaa kunnille aiheutuneet välittömät kustannukset 4.3.-30.4.2022 väliseltä ajalta. Korvaamisen osalta on huomioitava, että korvaus koskee vain tilapäistä suojelua hakeneita tai luvan saaneita.

Toukokuun alusta alkaen kunnilla on mahdollisuus tehdä sopimus vastaanottopalveluiden järjestämisestä vastaanottokeskuksen kanssa. Sopimus olisi alussa määräaikainen ja se olisi voimassa syyskuun loppuun saakka. Majoittamisesta korvataan kunnille n. 10 euroa per vrk/hlö niiden tilapäistä suojelua saavien osalta, jotka ovat kunnan järjestämässä majoituksessa. Tämän lisäksi kunta voi halutessaan tarjoutua järjestämään myös vastaanottoon liittyvät sosiaali- ja terveystalvet sekä muut vastaanottoa tukevat palvelut.

Tällä hetkellä Joroisissa olevat ukrainalaiset varhaiskasvatikäiset lapset ovat pääasiassa kunnan varhaiskasvatuksessa ja kouluikäiset koulussa. Heidän palvelunjärjestämisestä aiheutuvat kustannukset eivät kuulu korvausten piiriin. Valmistavan opetuksen osalta kunnalla on kuitenkin mahdollisuus saada valtioneosuutta.

Kunta on tekemässä avustussopimusta SPR:n Joroisten osaston kanssa. Sopimuksella kunta korvaisi 3000 euron kertakorvauksen, jolla SPR kattaisi auttamisesta aiheutuneita kustannuksia järjestönsä sisällä. Lisäksi kunta on sitoutunut maksamaan Soisalo-opiston järjestämän suomen kielen intensiivikurssin kustannukset ja materiaalit kansainvälistä suojelua tarvitsevien osalta. Osa näistä kustannuksista on mahdollista saada vastaanottokeskuksen kanssa sovitulla sopimuksella takaisin.

Ukrainalaisten työn saantiin, verotoimistoasiointeihin, KELA-palveluihin, pankkipalveluihin ja muihin tarvittaviin palveluihin liittyvää neuvontaa ja apua on saatu toistaiseksi pääasiassa SPR:n, yksityisten majoittajien ja kunnan avustamana. Lisäksi kunnanjohtajan työajasta merkittävä osa on mennyt edellä mainittujen asioiden järjestämiseen. Koska nyt on nähtävissä, että syntyneistä kustannuksista on saatavana korvausta, tulisi kuntaan palkata määräajaksi maahanmuuttokoordinaattori.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

1. Joroisten kunta ryhtyy tekemään sopimusta vastaanottokeskuksen kanssa vastaanottopalveluiden majoittamisen osalta Joroisten kunnassa 1.5. alkaen
2. kunta hakee takautuvasti aiheutuneista kustannuksista korvausta maahanmuuttovirastolta 4.3.-30.4.2022 väliseltä ajalta
3. kuntaan palkataan määräaikainen maahanmuuttokoordinaattori, joka koordinoi ukrainalaisten suojelutarpeeseen ja kuntaan liittyvissä hallinnollisissa asioissa sekä vastaa mm. kunnan sopimuksen toteutumisesta vastaanottokeskuksen kanssa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.
